

ost·ra·var

zpravodaj 2

čtvrtek 1.12.2011

Dnes

10.00 MOSKVA -> PETUŠKY
NDM - Divadelní klub Divadla Jiřího
Myrona

10.00, 21.15 LEBENSRAUM
Divadlo loutek

13.00 RODINNÁ SLAVNOST
Divadlo loutek - hraje
Divadlo Petra Bezruče

15.30 BLECHA
Komorní scéna Aréna

18.30 MARAT/SADE
NDM - Divadlo Jiřího Myrona

Milí festivaloví diváci,

divadelní dobrodružství prvního festivalového dne jsou za námi, díky čemuž se druhé číslo Zpravodaje naplnilo nejen recenzemi našich redaktorů, ale také rozhovory s umělci a názory odborného publika. První festivalový den jsme zahájili aktivním oslovováním co největšího počtu odborníků z řad zkušených teatrologů a kritiků, stejně jako z řad studentů divadelních oborů.

Trochu nás zarazilo prvotní odmítnutí od některých teatrologů, kteří se obávali našeho systému hodnocení formou hvězdiček. Dů-

»

vodem je hvězdičkové hodnocení, které je následně čeká v Divadelních novinách. Tyto obavy bych ráda vyvrátila. Hvězdičky v našem festivalovém Zpravodaji jsou uváděny v kontextu každého festivalového dne a jsou založeny právě na bezprostředních dojmech dotázaného. Budeme tedy rádi za zájem teatrologické obce a jejich ochotu jednotlivá představení hodnotit. Jsme též nakloněni jakémukoliv slovnímu komentáři festivalových představení. Takto zůstanou názory i dojmy z festivalových představení i dění zachovány ve své čerstvé podobě.

Tudíž, milí diváci, studenti, kritici a teatrologové, budeme dotírat a ptát se na vaše názory. A pokud nezastihneme ty z vás, kteří mají na srdci i na jazyku názor, který by měl být veřejně zaznít, pošlete nám ho na email:

veronikastefanova@seznam.cz

Užívejte festivalu, čtěte Zpravodaj, diskutujte, kritizujte, chvalte a hlasujte v anketě o NEJ... z OST-RA-VARu – hlasovací lístky i schránka budou ode dneška v divadelních foyerech.

VERONIKA ŠTEFANOVÁ

P. S.: Recenzi na poslední noční inscenaci - bezručovské *Pornohvězdy* - vám přineseme v zítřejším čísle.

Zítřka

10.00 CENCI

NDM - Divadlo Antonína Dvořáka

13.00 – 15.00 – 1. rozborový seminář –
COOLTOUR – Multižánrové centrum
– Černá louka

15.30 BLUESMENI

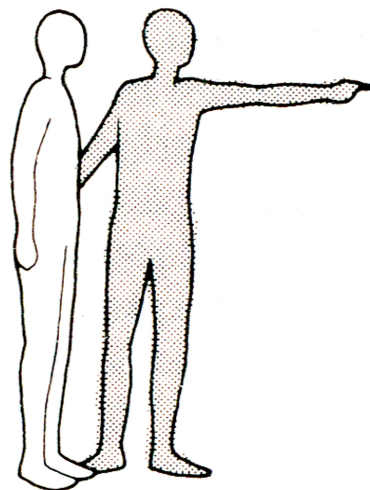
v Divadle loutek Ostrava – hraje
Divadlo Petra Bezruče

18.30 KONEC MASOPUSTU

NDM - Divadlo Jiřího Myrona

22.00 JUBILEUM

Komorní scéna Aréna

OBSAH

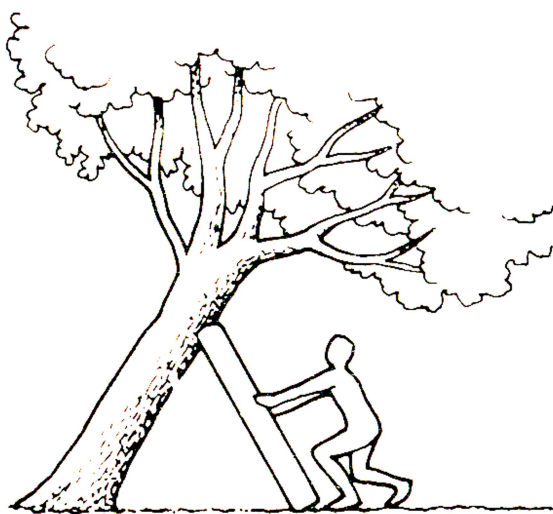
co nového v Ostravě ... 3 - 5

nové tváře divadel ... 6 - 9

redakce se představuje ... 10 - 13

divadelní NEJ ... 14

hvězdičky ... 15

A seš nahraný, Pindulíno!

Jen úplný naiva by si mohl myslet, že nejsilnější zážitky z úvodu OSTRAVARu jsou rázu divadelního (a jen o něco málo menší naiva, že jsou rázu, řekněme, společensko-alkoholického). Alespoň mezi námi Pražáky byla bezkonkurenčně nejfrekventovanějším diskusním tématem prvního dne jízda Regiojetem. A zdaleka to nepíšeme jen proto, že re-

daktoři Zpravodaje cestují na základě partnerské spolupráce s Regiojetem až do konce roku zadarmo.

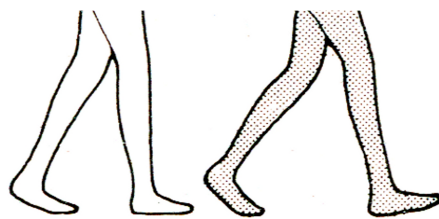
Zatímco mě nejvíc zaujala vázička s květinou na toaletě, dokonce jsem kvítek tak trochu odoubal ve snaze zjistit, zda je umělohmotný nebo opravdový (bohužel pouze umělohmotný), zbylí redaktoři se trumfovali v tom, kdo se cestou více nacpal. Ano, i jídelňák máme sponzorovaný. Věra Ptáčková zase u snídaně nadšeně vyprávěla o kávičce, tvarohových dortíčkách za devět a o roztomilém stewardovi. Doufejme, že se agilní Jančura do příštího festivalu ujme i té zatracené kopírky, která sice umí Zpravodaj sama tisknout, ohýbat i cvočkovat, jenomže taky nekompromisně vyžaduje, aby ji přitom někdo z redaktorů držel až do rána za ruku.

VLADIMÍR MIKULKA

TIP DNE!

Jedna z nejnovějších inscenací festivalového programu – *Marat/Sade* v režii Janusze Klimszi – bude interpretační výzvou i pro náročného diváka. Ze spleti témat, která slavný dramatický text Petera Weisse obsahuje, se na scéně nejvýrazněji „zhmotňuje“ střet individuální a společenské revolučnosti - podává se jakási jejich „anatomie“, analyzuje se.

Opulentně vypravené drama-

dokument zaměstnává především divákův intelekt, inscenaci by však slušela větší otevřenost a komunikativnost. Souboj s jevištěm Divadla Jiřího Myrona nevyhrála ani scénografie.

PETR HORÁK

Divadlo беру smrtelně vážně

Rozhovor s Janem Mikuláškem

S režisérem Janem Mikuláškem se během letošního OST-RA-VARu v divadelních kuloárech nesetkáme. Pozornost ovšem jistě vzbudí jeho inscenace Gottland, která festivalový program otevírá. Dva dobré důvody pro rozhovor: nejen o dramatizaci a režii Gottlandu, ale i o pochybné divadelní slávě a letech, která jsou v Mikuláškových vzpomínkách zahalena příjemnou mlhou ostravské nostalgie.

Během posledních let jste se stal jedním z nejoceňovanějších českých režisérů. Dokázal byste pojmenovat, jaké je tajemství vašeho úspěchu?

Kdybych to měl říct prostě, tak myslím, že беру divadlo smrtelně vážně a že mám kolem sebe šikovné lidi. Taky jsem se časem pár věcí lépe naučil. Při výběru divadla, textu a obsazení jsem přestal dělat kompromisy. Divadla mají své specifické provozně/dramaturgicko/politické potřeby a od vás se vlastně žádá, abyste jim vyšel vstříc. To už nedělám, není to k ničemu. Během zkoušení se naopak snažím být maximálně otevřený, když někdo přijde se zajímavým řešením, vyzkoušíme to. I kdyby to byl nápad uklízečky. Nicméně když se podívám na současnou úroveň českého divadla ve srovnání s Polskem, Německem, Maďarskem, tak být v tomto kontextu titulován jako „oceňovaný český režisér“ není žádným vyznamenáním, spíš naopak.

Obklopujete se stálými spolupracovníky – snad nejčastěji je to scénograf Marek Cpin. Na jednom z rozborových seminářů minulého OST-RA-VARu si Vladimír Just pohrál s Vaším příjmením, aby za sku-

tečného autora vašich inscenací označil Jana „Cpinkuláška“. Nakolik je tato slovní hříčka trefná?

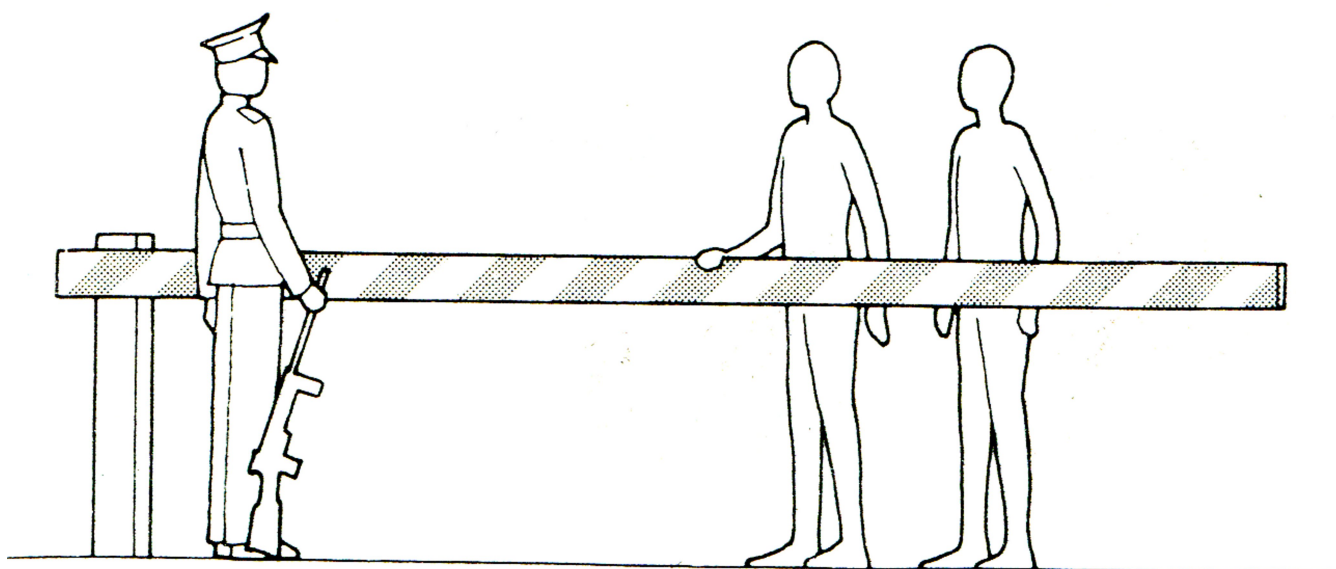
Nechtějte, abych si pohrál s příjmením pana Justa... Marek je pro mě zásadní. Kromě toho, že má vkus, humor a talent, se nepohybuje od rána do večera v divadelním prostředí, což je důležité. Vedle scénografie má ještě jinou práci, takže má od divadla zdravý odstup, který zas poněkud schází mně.

Pod dramatizací knihy Gottland jste nicméně podepsán společně s dramaturgem NDM Markem Pivovarem. Jak probíhala vaše spolupráce?

Každý z nás pracoval sólově na jiné části, pak došlo ke kompilaci. Pasáže, které nekorespondovaly s celkem, jsme vyhodili. K velkým úpravám docházelo i při zkoušení, vlastně vznikl další scénář. Já to vzhledem k náročnosti předlohy považoval za jedinou možnou cestu, ale myslím, že někteří herci ten živý proces, kdy se text výrazně proměnil, nesli celkem nelibě.

Kdo vlastně přišel s nápadem Gottland inscenovat? Vy, anebo dramaturg Marek Pivovar?

Myšlenka inscenovat Gottland tak nějak vířila kolem více divadel.

Poprvé jsem ten nápad slyšel z úst Martina Františáka, myslím, že Jirka Havelka zamýšlel divadelně zpracovat příběh sochaře Švece atd. Nejprve jsem vyjednával s Provázkem, pak jsem titul navrhl v Ostravě.

Autor knižní předlohy Mariusz Szczygieł uvedl, že ostravská inscenace je jakousi „inspirací četbou“ Gottlandu. Velké množství textu je do hry připsáno, nemálo postřehů literárního Gottlandu v inscenaci naopak schází. Kterými pasážemi Gottlandu jste se při čtení nechal inspirovat?

To, že při adaptaci bude vždycy něco scházet, s tím se musí všichni smířit. Jediné řešení, jak by se tomu dalo vyhnout, je to, kdyby na forbínu přišel herec a celý Gottland

by přečetl. Pro nás bylo velmi důležité, že pan Szczygieł nám nechal úplně volnou ruku, čehož si nesmírně vážím. Není to úplně obvyklé, protože mnoho autorů trpí přirozenou ješitností a jsou hákliví na jakékoliv zásahy do textu. Já to od pana Szczygieła беру jako velice vstřícné a vlastně i odvážné gesto.

Srovnajte inscenaci Gottland s ostatními vašimi režii (ostravskými i mimoostravskými). Která z nich je Gottlandu významově a výrazově nejbližší a proč?

Zkoušeli jsme nové výrazové prostředky, především v úvodu inscenace a ve druhé polovině. Šlo jen o takové náznaky, ke skutečnému naplnění některých nových principů došlo až v inscenaci Europeana.

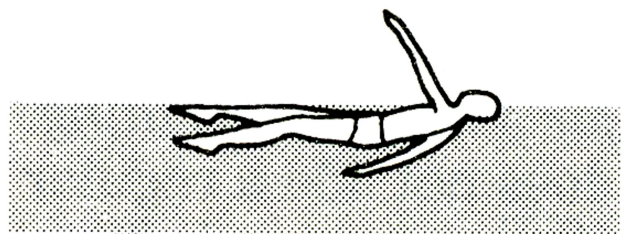
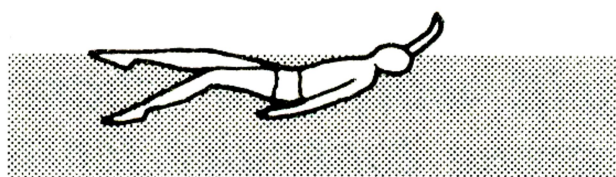
Východiskem je nedialogický text, kolektivní herectví. To obě inscenace sbližuje, jinak v nich je pro mě osobně obrovský rozdíl – práce na Gottlandu probíhala v duchu naprostého neporozumění, Europeana byla radostným a tvůrčím setkáním s lidmi, kteří jsou mi blízcí.

Při pohledu na výčet vašich režii z poslední doby (1984, Korespondence V+W, Europeana, Gottland) se nemohu ubránit pocitu, že se různými způsoby pokoušíte uchopit téma, které můžeme nazvat jako „člověk v paradoxech 20. století“. Mám pravdu?

Svým způsobem ano, i když to působí tak trochu nabubřele. Důležité pro mě je to, že kromě 1984 jde vlastně o nedivadelní (nebo nepravidelné chcete-li) texty, kde nepracujete s klasickou narací. To vás vlastně nutí hledat jiné jevištní postupy.

Vraťme se do Ostravy. Je pro vás práce s ostravskými herci (popř. ostravskými scénami) něčím specifická?

Vlastně jsem tady začínal, takže ty minulé roky v Ostravě pro mě budou vždycky zahaleny takovou mlhou příjemné nostalgie, která zakryje všechny nehezké momenty, které jsem tu zažil. Ostrava a Ostraváci jsou určitě specifictí, ale už se to tak často omílá a připomíná, že se z toho stal trošku prázdný pojem. Mně stačí, když herec přijde připravený, otevřený a střízlivý na zkoušku, je mi jedno z jakého „specifického“ regionu pochází...

Nové tváře Ostravy, díl 2. Bezruči: Pavla Gajdošíková

Za nové tváře Divadla Petra Bezruče jsme k rozhovoru vybrali Pavlu Gajdošíkovou, která svou Julii zaujala už na letošním ročníku plzeňského festivalu Divadlo.

Začněme nějak lehce faktograficky, opravte mě, když se budu mýlit: vystudovala jste herectví na ostravské konzervatoři, hostovala jste v NDM, teď jste už druhou sezónu v angažmá u Bezručů. Jste původem z Ostravy? Bylo pro Vás tohle divadlo kultovní záležitostí, jak ho (nejen) já z Prahy vnímám?

Vše je správně až na můj původ. Narodila jsem se sic ve Zlíně, ale velkou část života (dětství – to je velká a důležitá část, až mě někdy mrzí, že se k ní už nemůžeme vrátet zpět – proto snad to divadlo) jsem prožila v Otrokovicích. Tam mám i rodinu a tam se vždy ráda vracím.

Divadlo Petra Bezruče pro mě samozřejmě bylo velkým snem. Jak místo samotné, které na mě působilo nějakým magickým dojmem, tak především lidé, kteří divadlo tvořili. Od zakouřených sklepů kulisáků přes vlásenkárnu (malé království v divadle) až po šatny herců, kterých si moc vážím za milé přijetí do „rodiny“.

Už z letmého pohledu do Vašeho soupisu rolí zaujmou jména režisérů, s nimiž jste za tu nedlouhou dobu pracovala: Dodo Gombár, Štěpán Pácl, Tomáš Svoboda, Anna Petrželková, teď aktuálně J. A. Pitínský a samozřejmě bezručovský

umělecký šéf Martin Františák. Co jméno, to pojem či přinejmenším výrazná osobnost. Jsou si spolupráce s nimi v něčem podobné? A je Vám něčí vidění divadla obzvlášť blízké?

Dívat se na divadlo očima jich všech by mě velmi bavilo. Nebo alespoň očima každého zvlášť. Když mi bylo třináct, pamatuji si, jak mi pan Gombár nabídl malou roličku v Šumaři na střeše a já vyměnila fotbalové hřiště, rozladěný cimbál a první rande za časté návštěvy zlínského divadla. Tehdy se to se mnou asi všechno začalo mlít a rodiče pochopili, že v rámci mých studijních výsledků je herectví optimální volba jak přežít.

Se Štěpánem Páclm jsem objevovala krásu a neuvěřitelnou prostornost velkého jeviště v divadle Jiřího Myrona v inscenaci Krvavé křtiny. Jsem moc ráda, že jsem měla možnost se setkat s herci a celkovým chodem Národního divadla moravskoslezského. Je dobré pocítit vůni i jiného divadla, byť jen na krátký čas. Velkou stopu v mém srdci ale nechala Anička Petrželková, Martin Františák (pan Francin) a samozřejmě pan Pitínský. Snad možná proto, že jsou všichni z toho našeho "kúta MORAVY". Především ale proto, že se často ve svých inscenacích pohybují, byť každý svým odlišným stylem a tempem, na tenkém ledě mezi snovou iluzí a drsným realismem, který má co sdělit. (To se mi líbí. To dám sdílet svým přátelům na Facebooku.)

Fakt je, že mám štěstí na lidi.

To jste řekla pěkně. Mísení iluze a drsné reality je možná něco, co je pro ostravská divadla typické. A svým způsobem podobná je i Vaše Julie, kterou hrajete v inscenaci Anny Petrželkové: je zároveň romantička i drsná pubertáčka. Jak se Vám tohle pojetí zamlouvalo?

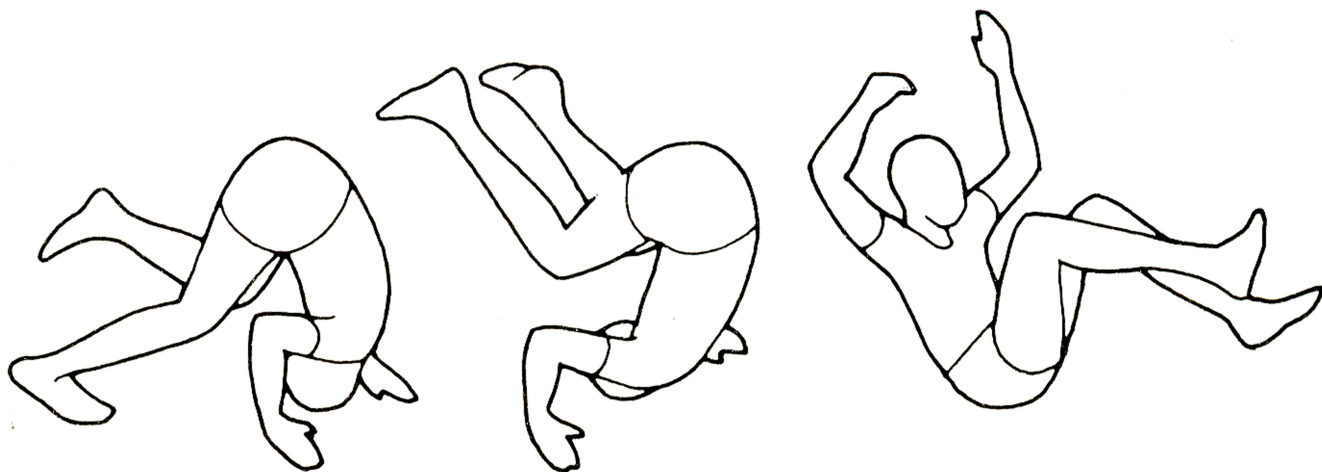
Jsem strašně ráda za režisérku Aničku a taky za její důvěru a energii. Julie je normální holka, akorát ji obklopují o něco... něco více... dramatictější situace, než se nám běžně stávají. Vůbec bych nechtěla tuhle postavu zaškatulkovávat, stavit do pozic romantiček, vzdorného děcka, krásky, nebo čehokoliv jiného. Jde o to, jak to vyřeší a s jakou mírou odhodlání se do toho pustí. Je to role, která nabízí barvy, a já si jí velmi vážím a užívám.

Romea a Julii bohužel na OST-RA-VARu neuvidíme. Byli ale k vidění v září v Plzni a těsně před festivalem i v Praze. A bohužel nás těsně mine i vaše další hlavní role:

Ája v Maxipsu Fíkovi, který má v režii Martina Františáka premiéru v prosinci. Prozradíte, co to bude zač?

Role jsou rozdány, troufám si říct na tělo – a je teď na nás, jak se s touhle velkou maxipsinou popereme. Každopádně nemáme plán extra obměňovat toto dílko. Budeme se spíše držet klasické verze, až na to, že nebudeme kreslení, tedy doufám. Hudbu k tomu bude skládat pan Šalamoun, takže se mohou diváci těšit i na známou ústřední melodii. Obsazení jsou jen tři herci a náš divadelní mobiliář bude též velmi skromný a praktický. To proto, aby se s tím mohlo snadno přejíždět na pohostinská představení. Je dost možné, že nás někdy potkáte na výpadovce před Brnem (či jakýmkoliv jiným městem), jak potřebujeme benzín a nemáme na něj. Já osobně se na tuto práci těším a jsem zvědavá, jak se popereme s těmi nejnáročnějšími a nejkritičtějšími diváky – dětmi.

MICHAL ZAHÁLKA

Já Čech, ty Čech...

Mariusz Szczygieł strávil pět let sbíráním českých historických pramenů, aby o nás Čechů nashromáždil dostatek poznatků pro svou knihu *Gottland*. Každá kapitola se zaměřuje na jednu významnou českou osobnost, jejíž počínání je z hlediska dějin i současnosti sporné: mimo jiné Jana Antonína Baťu, Lídu Baarovou, Martu Kubišovou nebo Karla Gotta. Tedy osobnosti, které podle Szczygiełových slov jednoznačná hodnocení vylučují.

Kniha *Gottland* je polským pohledem na českou mentalitu a zároveň stručným vhledem do našich novodobých dějin. Díky strohému autorskému stylu vyznívají protikladné údaje a informace o činnosti jednotlivých postav polemicky, nepřinášejí ale do českého prostředí nic nového, o čem by se již dříve nehovořilo nebo nepolemizovalo.

Inscenace Jana Mikuláška, který společně s Markem Pivovarem *Gottland* zdramatizoval, vyvolává polemiku úplně jiného druhu; provokuje k diskusi spíše nad formou než nad tématem. Mikuláškův *Gottland* vkládá do úst jednotlivých protagonistů citace z Szczygiełovy knihy, především ve formě monologických promluv. Epizody ale neběží chronologicky, jsou rozsekány na drobné fragmenty, které se v průběhu inscenace nepravdělně a poněkud

zmateně vynořují; v některých případech, jako jsou třeba průhledy do osudů Lídy Baarové, se opakovaně vrací.

Mikuláškův *Gottland* ve mně vyvolává ambivalentní dojmy. Některé epizody, například příběh sochaře Otakara Švece nebo Lídy Baarové po revoluci, jsou od groteskní stylizace oproštěnou sugestivní výpovědí, která obsahuje i potřebný polemický přesah. Právě ten mi ale v ostatních příbězích chyběl. Řada dalších obrazů zůstává u mechanicky lopotného pohybu nebo karikovaného zpěvu a pohybuje se tak na nebezpečné hranici mezi ironií a nepovedeným vtipem.

Ač je inscenace v určitých situacích absurdně komická (karikování Karla Gotta a jeho hitů), v mnohých se inscenátoři spokojí s nepřívětivě povrchním odsudkem (jevištní metafora erotického vztahu Goebbelse a Baarové zobrazená společným jezením jablka). Inscenace tak paradoxně ve srovnání s předlohou ukazuje Čechy černobílé, zbabělé a bezpáteří.

Kolektivní herectví a nedialogický text jsou pro herce nelehkým východiskem. Herci činohry Národního divadla moravskoslezského však Mikuláškovu koncepci naplňují. Nicméně více než v polohách stylizovaných působili přesvědčivěji a jistěji v civilním projevu.

VERONIKA ŠTEFANOVÁ

Redakční hodnocení

Štefanová *** / Macháček *** / Malčíková *** / Mikulka *** / Mikulová *** / Pacáková ** / Zahálka ***

Pokřivený svět pokřivených duší

Po polském náhledu na božskou duši českého člověka nás v Komorní scéně Aréna čekal ponor do temného světa ruských duší. Pokřivené a bezpáteřně prospěchářské jednání postav z dramatu Suchovo-Kobyлина *Tarelkinova smrt* však zůstává obecně platným kdekoli. Aneb „Jak jinak nazvete svini?“

Hlavní motivy hry: přetvářka, amorálnost, vychýlenost lidského jednání je akcentována také vnější vizuální složkou. Rámy dveří jsou zkosené, lavička se naklání na stranu a ani skříň nestojí rovně. V těchto nesymetrických zeleno-hnědě zbarvených kulisách se nahrbeně pohybuje Tarelkin. Se svými stylizovanými, expresivními gesty, výrazným líčením, předkusem a parukou působí jako odpudivý skřet, pitvořící se parazit. Ve chvílích, kdy předstírá, že je zemřelým Kopylovem, mhouří oči a artikuluje jako by neměl zuby. Josef Kaluža se soustřeďuje na každý detail svého přesného a technicky zvládnutého hereckého výkonu.

Podobně expresivní a stylizované herectví předvádějí Marek Cisovský a René Šmotek v rolích policistů Ocha a Rasplujeva. V jejich případech ale některé gagy jdou na úkor celkového plynutí jejich di-

alogů (třeba etuda zavírání se ve skříni či louskání ořechů). Druhá půle tak chvílemi ztrácí na tempu. Albert Čuba v roli Varravina používá umírněná gesta, kterými dává jasně najevo, že on je tím, kdo tahá za zákulisní nitky a pouze na jeho slovu závisí osud jednotlivých úředníků-figurek. Velmi kvalitní herecké výkony předvádějí také herci v úlohách úředníků či jiných vedlejších postav.

Ruské reálie inscenace dotvářejí také symbolické předměty jako například matrjoška s lahví vodky uvnitř nebo hudební podkres v podobě směsice ruských hudebních motivů. K ruskému koloritu odkazuje také typicky ruské líčení tváří ženských postav (červené líce a sytě modré oční stíny) či kostýmy (nuzné oblečeného prostých úředníků kontra Varravinův kožich zdobený brožemi).

Trilogie *Svatba Krečinského, Proces a Tarelkinova smrt* nepatří po roce 1989 k často uváděným titulům. V Ostravě se ale ukázalo, že samotná závěrečná část stačí k připomenutí témat, která zůstávají aktuální nehledě na čas a prostor: korupce, obohacování sebe sama na úkor druhých, mocenské manipulace. V Krejčího stylizované grotesce se divák v některých místech zasměje sladce (gagům a parodické nadsázce), jindy hořce (když v závěru Tarelkin přijme od Varravina papíry Kopylova a peníze, které vybral na pohřeb nebožtíka). Neb pro svini není jiného označení.

IVA MIKULOVÁ

Redakční hodnocení

Mikulová *** / *Macháček* *** / *Malčíková* *** / *Mikulka* ** / *Pacáková* **** / *Zahálka* **

Jaká byla otázka?

Předloha *Dívky s pomeranči* poskytuje tři roviny vyprávěného příběhu. Část vyprávěnou otcem prostřednictvím dopisu, příběh syna Georga, který si tento dopis řadu let po otcově smrti čte, a rovinu psaní románu, kde Georg využívá otcova dopisu, který doplňuje o své komentáře, skrze které přemýšlí nad vlastním životem a pokouší se nalézt odpověď na otázku, kterou mu otec položil: chtěl bys žít ještě jednou, i když jen několik málo let a pak vše opustil?

Inscenace Divadla loutek Ostava však ke škodě výsledného tvaru pracuje pouze s prvníma dvěma rovinami. Dramatizace se zaměřila primárně na vyprávění o vztahu matky a otce, upozaduje tak vztah otce a syna. Ten je přitom v předloze stejně důležitý, takže zestručnění je na úkor plnohodnotného vykreslení postavy Georga i všech ostatních. Inscenace příliš potlačuje Georgovy názory a jeho část příběhu, celý motiv vesmíru a Hubbleova teleskopu, který spojuje syna - čtenáře dopisu - s jeho mrtvým otcem. Kam se jen vytratil obsah věty, kterou Georg řekne matce: „Já jsem byl tátův nejlepší přítel. Ale tys byla jeho milá...“, při níž oko citlivého čtenáře nemůže zůstat suché.

Inscenace naráží i na problém věkové skladby dětského publika. Pro starší dětské publikum není od věci akcentovat milostnou linii, ovšem některé nadbytečné informace mohly být zestručněny (například

opakovaná scéna s poštákem nebo vytvářením obličejů). Divákům od 12 let nemusí být rozhodně vše ilustrováno mnohdy naivními výrazovými prostředky (krájení pomerančů nebo kontrola jejich kvality) a polopaticky vysvětlováno. Nemusela by se tak ztratit pointa v podstatě detektivní zápletky, spočívající v pátrání po pravé identitě tajemné *Dívky s pomeranči* a jejím místě v otcově životě.

Inscenaci dominuje reprodukováný otcův hlas (v podání Ivo Martáka). To, co otec říká, ilustruje režisér Václav Klemens prací s loutkami, především jejich přesnými detailními pohyby v doprovodu projekce počítačových simulací a „zvukových kulis“. Režisérova práce s živým hercem už tak úspěšně nevychází: herci dostávají méně prostoru a dochází tudíž k řadě zjednodušení, která mají za následek pochybné interpretace (synova odpověď otcovi naprosto postrádá motivaci) či dokonce dezinterpretace vztahů mezi postavami (Jorgenův náznak uraženého odchodu). Postavy jsou bez psychologie, nevytvoří o sobě naprosto žádnou představu. Neobstojí ale ani jako výrazné typy, zůstávají jen nečitelnými, plochými a plytkými postavičkami.

Inscenace v divákovi nezanechá prakticky žádný dojem, žádný pocit. Nevyprovokuje v něm potřebu zamyslet se nad položenou otázkou, natož aby se na ni pokusil sám odpovědět.

MICHAELA MALČÍKOVÁ

Hodnocení: * (*Malčíková*)

Mozartova koule

Vždycky jsem přemýšlela, proč se hra Petera Shaffera *Amadeus* nejmenuje Salieri - nebo Antonio, chcete-li. Nejspíš jde o krutou hříčku. Poslední políček skladateli, kterého Bůh potrestal tím, že jej uvrhl v zapomnění: i hra o něm se jmenuje podle jeho nepřítele.

Inscenace *Amadeus* v Moravskoslezském divadle se Salierimu mstí také. Středem pozornosti není výkon Jana Fišara (Salieri), ale Igora Orozoviče (Mozart) a Andrey Mohylové (Konstance). Ti na své postavy strhávají veškerou pozornost a Salieri se stává pouhým vypravěčem. *Amadeus* vypovídá o tichém konfliktu dvou silných mužů, konfliktu, který se oběma stane osudným. Je smutné, že režijně-dramaturgická koncepce inscenace vyjádřila toto napětí (pouze) výrazným, skoro až typovým, odlišením charakterů protagonistů. Ze Salieriho učinila chladného impotentu. Muže, kterému chybí hlas! *Amadeus* je naopak úplný blázen, šašek, nad jehož kolébkou uzavřelo sázku Štěstí s Talentem. Kýžené napětí tak bohužel mezi oběma může vzniknout jen zřídka. Jakoby se totiž při společných scénách ani neocitali v jedné místnosti, natolik je jejich povahy odlišují.

Orozovič si pozornost diváka nevysloužil jen proto, že jeho akce na jevišti jsou o tolik živější než Fiša-

rovy. Výhodou mu je i silný hlas, kterým dokáže stejně dobře zatloumat divákem jako žvatlat Myšce něžná slůvka. Především ale ohromil všestrannými schopnostmi, nebo spíš poctivou přípravou na roli. Bylo úžasné sledovat, že ovládá dirigování orchestru i hru na piano, italštinu i francouzštinu.

Každý, kdo viděl Formanův film, jde na inscenaci *Amadea* s velkým očekáváním. A v mnohém diváka skutečně nezklame, ať už jde o úžasnou souhru herců s orchestrem, nastudované úryvky z oper, humorné scény odlehčující drtivou tíhu fabule. Je znát, že Pavel Šimák (režie) usiloval o podobně „velké“ dílo. Je toho ale příliš. Když se na jedné scéně setkávají historizující kostýmy se stylizovanou scénou, agenti v bílých parukách, obří masky, živý orchestr s hudbou z nahrávky, není už pro čistou linii příběhu místo.

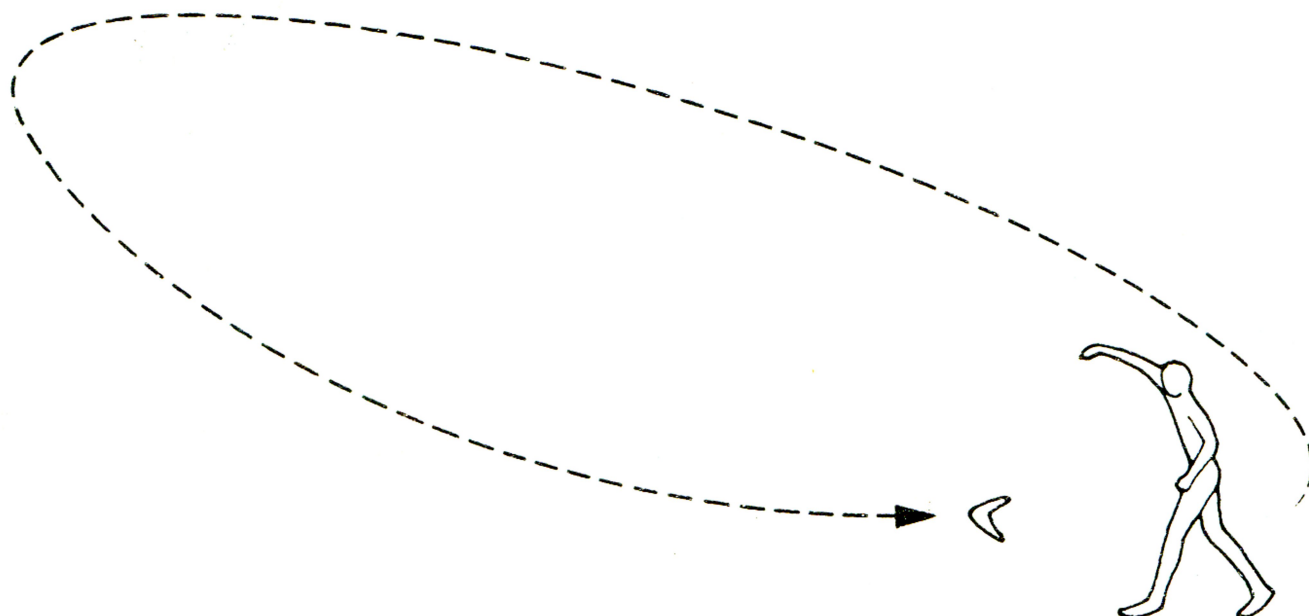
Inscenace oplývá zajímavými nápady, za vše mluví například bohatost výpravy. Nicméně ať už jde o zadní plán scény překrytý průsvitnou látkou, její časté proměny, či výrazné masky dvořanů, nedokážou si tyto prvky obhájit své místo, protože nejsou dostatečně (případně vůbec) využívány. Bylo by milejší, kdyby se výrobci téhle Mozartovy koule soustředili více na její chuť než obal.

PAVLÍNA PACÁKOVÁ

Redakční hodnocení

Pacáková *** / *Macháček* ** / *Malčíková* ** / *Mikulová* ** / *Žahálka* **

	<i>Gottland</i>	<i>Tarelkinova smrt</i>	<i>Dívka s pomeranči</i>	<i>Amadeus</i>	<i>Pornohvězdy</i>
Josef Herman	•••••	••	•	•••	•••••
Vladimír Just	•••••	•••	•	•••	••
Jan Kerbr	•••••	–	–	•••	•••
Tatjana Lazorčáková	•••••	•••	••	••••	•••
Věra Ptáčková	•	•••••	•	••••	–
Roman Sikora	–	–	••	••	•
Lenka Šaldová	•••	••	•	••	•••••

Ad Gottland:

*Až raz prestaneme v divadle
štrngat' klúčami, možno
vzniknú nové hodnoty. Už som
zelená z toho, ako sa stále
pretriasajú červení.*

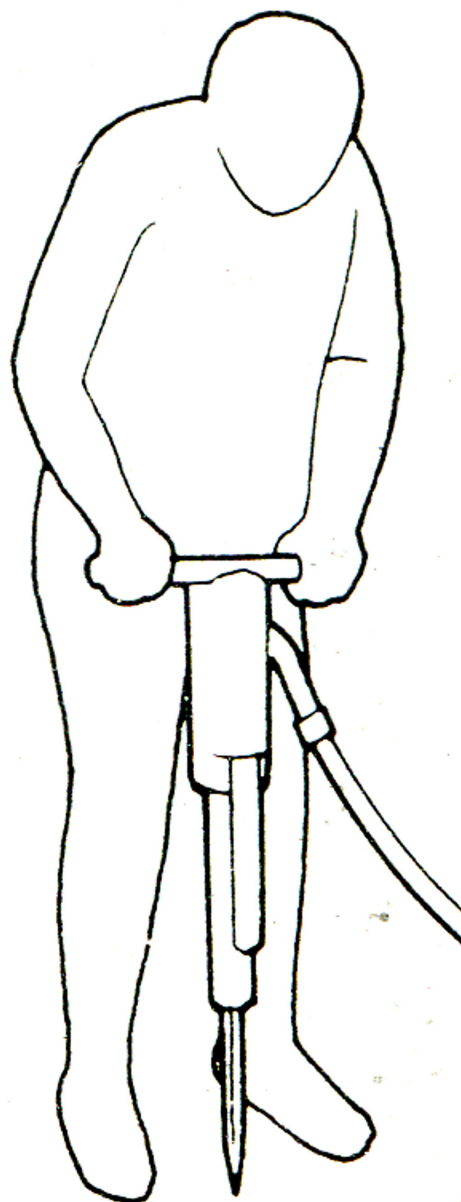
TÁŇA BREDEROVÁ
(VŠMU)

V Amadeovi jsou podle mě skvělí především herci – Jan Fišar, Igor Orozovič, Andrea Mohylová – a v podstatě i herci ve vedlejších rolích. Ale pochybuju o tom, jestli je vhodné hrát tuto hru takto velkooperně. Protože tím pádem mají herci menší prostor mezi sebou drama rozehrát. Gottland jsem hodnotila výše než Amadea, ale mám pochyby o jeho výsledku, tedy o tom, co se inscenací sděluje. Ale cením si ji jako pokusu o vyrovnání se s velmi podstatným tématem.

LENKA ŠALDOVÁ

*Ivan Krejčí a Milan David dokázali
v Aréně vytvořit jedinečný svět. Tarelki-
nova smrt v jejich podání má diváka
kam vtáhnout. Ocitla jsem se v reálném
prostředí, čase i vůni, daleko daleko od
Ostravy i České republiky, a to se mi už
dávno nestalo!*

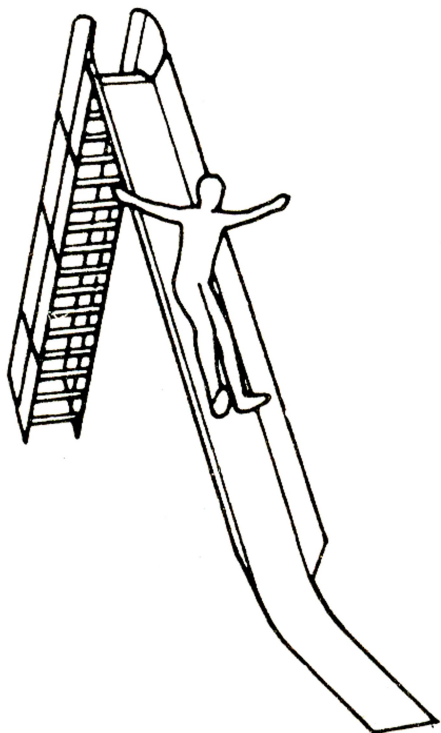
PAVLÍNA PACÁKOVÁ

OST-RA-VAR na facebooku!

Moderní doba dostihla i náš milovaný festival. OST-RA-VAR má nově i facebookovou stránku, kde najdete denně čerstvé fotografie, odkazy na články, videa, ankety, zprávy a další zajímavosti. Vítány budou i vaše komentáře, postřehy a názory. Připojte se!

Zaznamenal jsem dnes svůj rekord při sledování Pornohvězd. Oproti pražské inscenaci jsem vydržel na té slátanině až do přestávky.

ROMAN SIKORA

Pornohvězdy jsou báječná komedie a zábava, skvěle v ní pracují s různými citáty, což jsem ocenil. Je to divadlo, které je dělané nikoli intelektuálsky, ale intelektuály může zasáhnout. Ve své podstatě je to velmi chytrá inscenace.

Dívka s pomeranči je podle mne příklad nezvládnuté inscenace. Neznám předlohu, ale připadá mi, že je to vyprávěno prvoplánově a příliš sentimentálně. V podstatě nenacházím důvod, proč by mě příběh v této podobě měl zajímat. A nepomůžou tomu ani lyrické vizuálně jímavé obrazy.

JOSEF HERMAN

Kuleda

Milý Ježíšku, díky šťastné (a veselé) náhodě se OST-RA-VAR přesunul před Vánoce. Začal jsem přemýšlet o nucené sváteční atmosféře a divadle. Spektrum přání se proto rozrostlo po Mozartových koulích o současnou českou dramaturgii. Obé jest z čokolády. Radost olíznout a prozkoumat tajuplné chutě. Zkrátka jsem zahořel velkou touhou pochopit, proč někomu chutnají „porno pamlsky“, když mi při některých soustech stahovaly jazyk z kůže. Více v pátečním zpravodaji ve vilné recenzi...

MARTIN MACHÁČEK

Šéfredakce: Vladimír Mikulka - Veronika Štefanová

Redakce: Petr Horák (ext.) - Martin Macháček - Michaela Malčíková - Iva Mikulová
- Pavlína Pacáková - Michal Zahálka

Grafik: Michal Zahálka

Festival pořádá činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci
s Komorní scénou Aréna, Divadelní společností Petra Bezruče a Divadlem loutek
Ostrava za podpory statutárního města Ostravy.